

הַלְכוּת יוֹם טוֹב סִימָן תְּקִיחַ **בְּאֵר הַגִּילְיָה**

שָׁל (ו) שׁוֹבֵף (כו) מְשׁוֹבֵף לְשׁוֹבֵף (כו) אֶפְלוּ בְּרִשׁוֹת־הַרְבִּיבִים, (כח) אָבַל סֵלֶם שָׁל עֲלֵיהָ אֶסוּר (כט) בְּטֻלְטוּל:
הַ לְהוֹצִיא גִרְף שָׁל רֵעִי וְלְהַחֲזִירוֹ, כְּדִינוּ בְּשַׁבַּת פֶּה דִינוּ בַּיּוֹם-טוֹב (נ) עֵינַי לְעִיל סִימָן שׁח (ז) סְעִיף לֵה: (ח) לְפַתּוּחַ
שְׂמַתָּה בַּיּוֹם-טוֹב, * אִם הִתְתָּה (לא) מִסְפַּנְתּוֹ מֵעַרְבֵי-יּוֹם-טוֹב (לב) הֲרִי זֶה (ו) מִחֻתְכָּה לְקַלְבִּים, וְאִם לֹא הִתְתָּה
מִסְפַּנְתּוֹ, * אֶף-עַל-פִּי שְׁהִיתָה חוּלָה תְּרִי זֶה מְקַצָּה (לג) וְלֹא יִזְזַנְהָ מִמְקוּמָה: ז (לד) מִתְחִילִין בְּעַרְמוֹת הַתְּבָן

הַסִּימָן שׁח סְעִיף לֵה לִי שֵׁם כִּי וְדוּמְכֹרֶם וְעִנֵּי לְמִתְקִין וְגַרְסַת הַרִּיף, וְכֵן תְּחַבּוּ שְׁאֵר פּוּסְקִים מִסֻּפָּה וְנִנְתָּא שֵׁם לִי

בְּאֵר הַיֵּטֵב

(ו) שׁוֹבֵף. דְּשׁוּבְכוּ מוֹכִיחַ עָלָיָה, אָבַל שְׁאֵר סֵלְמוֹת שָׁל בֵּית אֶסוּר, וְכֹכֵב בַּיּוֹם-טוֹב, וְהוֹסִיף דְּאֶפְלוּ בְּבֵית אֶסוּר לְטֻלְטֵלָן, וְהִסְתַּלְקֵן בְּבֵית לֹא

מִשְׁנַת בְּרוּרָה

לְטֻלְטֵל. כְּדִי לְטֹל גּוּלּוֹת (נג) לְצַרְף יוֹם-טוֹב, (נד) וְאֶפְלוּ הֵנָּה אֶפְשֵׁר לֹו מֵאֲתוּמוֹל: (כו) מְשׁוֹבֵף לְשׁוֹבֵף. וְהוּא הִדִּין (לד) אִם עוֹמֵד בְּמִקּוֹם אַחֵר, שְׂמַתָּה לְהַעֲמִידוֹ לְשׁוֹבֵף: (כז) אֶפְלוּ בְּרִשׁוֹת־הַרְבִּיבִים. רוּצָה לּוֹמֵר, (לח) שְׁהַשׁוּבֵכִין הָיוּ בְּרִשׁוֹת־הַרְבִּיבִים, אוּ (לו) שְׂמַעְבֵּיר הַסֵּלֶם דְּרַף רִשׁוֹת־הַרְבִּיבִים, וְלֹא מִלִּישָׁן שְׂמָא יֵאמְרוּ שְׂמַטְלֵטֵל הַסֵּלֶם לְצַרְף עֲשִׂיחַ מְלֵאכָה, (לו) הַסֵּלְמוֹת שָׁל שׁוּבֵכִין נִפְרִין וּמִתְחַדִּין וְנִדְעִי דְלִשׁוּבְכוּ הוּא מוּלִיכוּ; (לז) וּמְרִי שְׂהַכִּין הַיּוֹנִים מִבְּעוֹד יוֹם, וְהַיּוֹנִים דְּמִהְנִי הִנְנֵה עַל-פִּי הָאֶפְסִים הַמְבַאֲרִין לְעִיל סִימָן תְּצוּ סְעִיף טָס: (כח) אָבַל סֵלֶם שָׁל עֲלֵיהָ אֶסוּר וְכוּ'. דְּהוֹרָאָה (לט) יֵאמֵר דְּלִתְיִחַ גּוּ הוּא מְטֻלְטֵל סֵלֶם זֶה, וְהַבְּרִיבֵי תְּמִיד פַּחֵל. (מ) וְאֶפְלוּ לְטֻלְטֵלוּ בַּקַּי בְּרִשׁוֹת־הַתְּחִיד נְמִי אֶסוּר, דְּכָל מְקוֹם שְׂאֶסוּר מִשׁוּם מְרִאֵית עֵין, אֶפְלוּ בְּחֻרֵי תְּחִידִים אֶסוּר. וְכִתְבוּ הַפּוּסְקִים, דְּאֶפְלוּ בְּלֹא טֻלְטוּל לְשׁוֹבֵף אַחֵר, בַּקַּי לְהַטוּחוֹ מִקַּן זֶה לְקַן אַחֵר בְּאוֹתוֹ שׁוֹבֵף גּוּפֵא, בְּסִיפֵן אֶסוּר. וְסֵלְמוֹת שְׂמַתְמוֹת לְתַשְׂמִישׁ שְׂבָפָנִים הַבֵּיחַ וּמְטֻלְטֵלִים אוֹתָם תְּמִיד מְנוּיָת זוּ לְנוּיָת

בְּאֵר הַלְכָה

מְקוֹם. וּמִצַּחְתִּי בְּאֵלֵיהָ וְכַף שֶׁעִיד לְמַהֵי דְחַשְׁבִּיא וְנִשְׁאַר בְּצַרְף עֵין בְּאֶשֶׁר לֹא רָאָה כֹל הֵינִי פּוּסְקִים שֶׁהַבִּנְיָן, וְעֵין בְּחַדוּשֵׁי הַרְשָׁבִיא: * אִם הִתְתָּה מִסְפַּנְתּוֹ, הִנְהַה שֶׁשִּׁלְטוֹן עֵרְוָה פְּסַק כְּדַעַת הַרִּיף וְהַרְמַכְּסִים וְהַרְמַכְּסִים כְּפִי גִרְסַתְּסָא פְּשׁוּטָא וְכַמְבָּאָר בְּבֵית-יִזְרְהֵל, וְהַנְהַה הַבִּיחַ פְּתַח דְּהַבְּנִין לְכַחֲמִיר אַף בְּמִסְפַּנְתּוֹ, מְגִרְסַת רִשִׁי וְהַנְהַה דְּגַם בְּמִסְפַּנְתּוֹ פְּלִיגִי כְּפִי יְהוּדָה וְכַפִּי שְׂמַעוֹן וְכַפִּי יְהוּדָה אֶסוּר אַף בְּנֵה. וְהַנְהַה אַף שְׂמַעְצָאֵי גַם לְהַרְאָה בְּחַדוּשֵׁי וְחַפְצֵי דְּסְכְרִי גַם כְּפִי מְגִרְסַת רִשִׁי, מִכָּל מְקוֹם גְּרָאָה לְעִצִּיבֵי דְעַמִּי דְאֵין לְהַחֲמִיד בְּנֵה, אַחֲרֵי דְבָלֹא טְכִי פְּשֵׁי פּוּסְקִים סְבִידָא לְהוּ דְּמַקְצָה שְׂרִי בַּיּוֹם-טוֹב גְּרָבִי שְׂמַעוֹן וְכָדְלָעִיל בְּסִימָן חֲצָה סְעִיף ד' בְּהַגִּיָּה, וְכַל-שְׂפָן בְּנֵה דְלְדַעַת הַרִּיף וְהַרְמַכְּסִים כְּפִי עֵלְמָא מוּדוּ בְּנֵה דְשְׂרִי, וְכֵן סְתָמוּ הָאֲהֻרֹנִים: * אֶף-עַל-פִּי שְׁהִיתָה חוּלָה תְּרִי זֶה מְקַצָּה. מְשַׁמַּע מְלִישׁוֹן זֶה דְלִמְאֵן דְּלִית לֵה מְקַצָּה שְׂרִי בְּחוּלָה, וְהַגִּרְוִי פְּתַח דְּמַקְצָה זֶה חֲמִיר טָפִי, דְּמִיר לֵה מְקַצָּה דְגוּלֵי, דְּמַעֲרָא כְּפִי הַתְּחִידָה לֵה לִי הִתְתָּה עוֹמֵדֵת וְכַלְבִּים וְעַבְדֵי עוֹמֵדֵת לְקַלְבִּים, וְעֵינִין לְמֵאִי דְכַתְּבֵי בְּמִסְפַּנְתּוֹ. וְעֵינִין לְעִיל בְּטוֹף סִימָן תְּצוּ בְּמִשְׁנַת בְּרוּרָה סְעִיף קֶטֶן נָא וְכִשְׁעֵר חֲצִיָּן שֵׁם וּבִסְמִין חֲצִיָּן בְּמִשְׁנַת בְּרוּרָה סְעִיף קֶטֶן טוּ וְכִשְׁעֵר חֲצִיָּן שֵׁם:

שְׂבָנְגוּדוֹ אִם מוּלִיכִים אוֹתָם, יֵשׁ דְּעוֹת בֵּין הַפּוּסְקִים: (מא) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּשְׂרִי, דְּנִקְרָא סֵלֶם שָׁל עֲלֵיהָ שֶׁהוּא גְדוּל וְחוּד לְעִלוֹת עֲלִיו לְגַגְלָתְסָא, חִישְׁנִין שְׂאִימְרוּ לְהִטִּיחַ גּוּ הוּא צְרִיף, מֵה שְׂאֵין בְּן סֵלֶם שְׂבָפִיחַ שְׂאִינִים רְאוּיִים לְעִלוֹת עֲלֵיהֶם לְגַגְלָתְסָא, וְהֵינִי פְּסֵלֶם שָׁל שׁוֹבֵף. (מב) וְיֵשׁ מְחַמְרִים בְּנֵה וְרַצְפָּס, וְלֹא הִקְלוּ אֲלֵא בְּסֵלֶם שָׁל שׁוֹבֵף, שְׂנַפְרִים הֵם בְּצוּרְתָם וְכָלִי עֲלֵמָא נְרַעִי דְלִשׁוֹבֵף מְמַטִּי לְהוּ, אָבַל לֹא בְּסֵלֶם סֵלֶם, (מג) דְּאֶפְלוּ שְׂהֵם קְטִינִים, וְנָמִין דְּמַסְמִיף לְהוּ לְנוּיִים הַיּוֹצֵאִים מִן הַתְּתִילִים וְעוֹלָה לְגַגְלָתְסָא, וְלְעֵינִין הַלְכָה, (מד) בְּרִשׁוֹת־הַתְּחִידִי יֵשׁ לְמַתָּה לְהַקְלֵל לְטֻלְטֵל סֵלֶם שְׂבָפִיחָא³⁶, (מה) וּבְרִשׁוֹת־הַרְבִּיבִים נְכוּן לְכַתְחַלְהָ לְהַחֲמִיר: (כט) בְּטֻלְטוּל. אָבַל כְּפִי טֻלְטוּל (מו) שְׂרִי לְעִלוֹת עֲלֵיהֶם³⁷ לְעִלְתָּהּ אוּ לְשׁוּבְכוּ, וְדַע, דְּמִלְשׁוֹן הַמַּחְבֵּר מְשַׁמַּע (מז) לְכַאֲוָה דְּסֵלֶם שָׁל עֲלֵיהָ דִין מְקַצָּה יֵשׁ לֹו, אָבַל הַגִּרְוִי בְּכַאֲוָה (מח) מְצַדֵּד דְאֵינוּ מְקַצָּה וְלֹא אֶסוּר בְּסֵתֶם טֻלְטוּל וְהַנְוָה מִמְקוּמוֹ, אֲלֵא טֻלְטוּל שָׁל הוּלְכָה לְאַיְיָה תַשְׂמִישׁ אוּ אֶפְלוּ הַתְּתִילִיָּת זֶה: **ה (ל) סְעִיף לֵה³⁸**, וְכֵן מַה שְׂמַבְאָר שֵׁם בְּעֵינֵין זֶה בְּסְעִיף לְדִי³⁹ וּבְסְעִיף לְוִי⁴⁰ גַם-כֵּן (מט) שְׂפַךְ בְּעֵינֵינוּ לְעֵינֵין יוֹם-טוֹב: ו (לא) מִסְפַּנְתּוֹ וְכוּ'. דְּמַעְרַב־יוֹם-טוֹב דְּעַתָּה עֲלָה בֵּינָן שְׁהִיא קְרוּבָה לְמִיתָה: (לב) הֲרִי זֶה מִחֻתְכָּה, וְדוּקָא שְׂקֻשָׁה לְהֵם לְאַכֵּל כְּפִי חֻתְכָּה, הֵא כּוּלִים לְאַכֵּל פֶּה (ג) לֹא מְטַרְחִינַן כְּפִי, וְכָדְלָעִיל בְּסִימָן שְׂכוּר סְעִיף ז [אַחֲרוּנִים]: (לג) וְלֹא יִזְזַנְהָ מִמְקוּמָה. וְלִישֵׁי-אוֹמְרִים בְּסִימָן חֲצָה דְּמַקְצָה שְׂרִי בַּיּוֹם-טוֹב, אֶפְלוּ בְּכַרְיָאָה שְׂמַתָּה גַם-כֵּן שְׂרִי⁴¹, בְּן פְּתַח הַסֻּגָּן אַבְרָהָם, וְהוּא לְפִי דְכְּרִי הַמַּחְבֵּר לְעִיל בְּסִימָן שְׂכוּר סְעִיף ז, וְכָבֵד פְּתַבּוּ שֵׁם בְּמִשְׁנַת בְּרוּרָה דְעַת הַחֻלְקִים, דְּכַבְרִיאָה שְׁלֹא הִנְה לֵה לְאַסְמְנִי אֲדַעְתָּה, לְכָלִי עֲלֵמָא אֶסוּר, (נד) דְּכַבְרִי גְרוּרָת וְצוּמְקִין דְּמִי דְּמַקְצָה הֵם לְכָלִי עֲלֵמָא, וְדוּקָא בְּהִיתָה חוּלָה שְׂרִי לְמֵאֵן דְּלִית לֵה מְקַצָּה. וְעֵינִין בְּאֵר הַלְכָה: ז (לד) מִתְחִילִין וְכוּ'. הַמַּחְבֵּר קֶצֶר בְּנֵה, וְכַאֲוָה הֵעֲנִין פֶּה הוּא, (נ) דְלִמְאֵן דְאִית לֵה אֶסוּר מְקַצָּה בַּיּוֹם-טוֹב, אִין מִתְחִילִין לְהַשְׂמִישׁ בְּאוֹצֵר בַּיּוֹם-טוֹב אִם לֹא הֵמִין מְעַרְבֵי-יּוֹם-טוֹב, כְּגוֹן אִם הִנְה לִי צְרָמָה שָׁל תְּבָן שְׂאֻצֵּר שֵׁם לְמַאֲכֵל בְּהַמְתִּיבוּ לְהַסְתַּמַּךְ מִהֵם לְאַחֵר זְמָן, אוּ שְׂכָנִים עֲצִים לְאוֹצֵר לְהַסְתַּמַּךְ מִקַּן לִימּוֹת הַחֲרִף, אֶסוּר לֹו (נב) לְהַסְתַּמַּךְ מִקַּן בַּיּוֹם-טוֹב, בֵּין לְהַסְתַּמַּךְ (נד) בֵּין לְהַסְתַּמַּךְ לְבַהֲמוֹתֵי, וְקֵאֲמַר

שְׂעַר הַחֲצִיָּן

(נז) וְאִם נִסְרַח לְהַחֲזִיר אֶת הַסֵּלֶם אֶסְרִיף עַל מְקוּמוֹ הַרְשׁוּן, עֵין בְּשִׂיטָת רִיב בְּרַף שְׂשָׁבִיב הַאֲלַפְסִי, וְעֵין בְּשְׂעַר־הַסֻּגָּן וּבְצֵלְחִי: (נג) בֵּית־מֵאִיר: (לז) מֵאִיר, וְכֵן מוֹכֵחַ בְּשִׁים: (נה) מֵאִיר: (לז) הַגִּרְוִי: (ל) בְּשִׁי וְשָׂרִי מְקַרְשִׁים. וְעֵין מֵאִיר: (לח) חוֹסְפוֹת: (לט) בְּשִׁי: (מ) פּוּסְקִים: (מא) הוּא דְעַת דְּבַנּוּ תָם. וְהַנְהַה שְׂרִי הַאֲרִיף, וְקֶטֶר דְּכַרְיִי, וְלֹא כְּקֶטֶן וּבְגוּל וּפְלֵא מְלֵאָא, אֲלֵא אֶפְלוּ גְרוּלִים כֵּינַן שְׂשָׁבִיבִים תְּמִיד לְתַשְׂמִישׁ הַבֵּיחַ שֶׁהוּא מְרַחַק לֹא חִישְׁנִין שְׂאִימְרוּ לְהִטִּיחַ גּוּ הוּא צְרִיף, אֲלֵא אֲדַרְבַּה, מְטֻלְטֵל אוֹתָם לְתַשְׂמִישׁ הַתְּחִידִין: אָבַל בְּאֲרַחַת בְּרַא"ש פֶּרַק חֵלוֹן מְבַאֵר לְהוֹדֵא דְשְׂרִיתָתָן מִכְּפִי שְׂהֵם קְטִינִים וְלֹא תְצוּ לְעִלוֹת עֲלֵיהֶן לְגַגְלָתְסָא בְּנֵה בְּסִפְרֵי גְרוּלִים, וְכֵן מְבַאֵר בְּהַרְדָּא בְּחַדוּשֵׁי הַרְשָׁבִיא שֵׁם בְּחַדוּשֵׁי הַרְשָׁבִיא, אֲמַנְסַם בְּחַדוּשֵׁי לְבִיצָה כְּתַב שֵׁם פְּסָנִים אַחֲרֵים קֶצֶה, עֵין שֵׁם שְׂהֵבִיא שְׂפִי סְכָרוֹת וּסְכָרָא וְאִשְׁוָנָה הִיא כְּעֵין סְכָרוֹת הַשִּׁי, וְצְרִיף עֵינֵין: (נב) סְכָרוֹת תֵּבֵב רַבִּי אַבְרָהָם בְּתוֹסְפוֹת: (נא) הַגִּרְוִי: (נא) אַחֲרוּנִים. וְעֵין בְּתוֹסְפוֹת עוֹרְבִין דְּף עוּ, דְּלְלִשְׁנָא קָמָא דְרַבִּי חַיָּא אֶפְלוּ מְשַׁל עֲלֵיהָ מִתֵּר בְּרִשׁוֹת־הַתְּחִידִי, וְכֵן מַסְתַּמַּךְ בְּנֵה הַרְא"ש בְּפֶרַק קָמָא דְבִיצָה, וְכֵן פְּסַק הַשְׁלִיטֵי-גְבוּרִים, וְאִף דְאֵין לֹא טוֹכַל לְהַקְלֵל בְּנֵה אַחֲרֵי דְהִטוּר וְכֵן כְּמַה פּוּסְקִים מְחַמְרִין בְּנֵה, עַל-קַלְפֻנִים הַסְּלַבּוֹת שְׂבָבִית לֹו לֹו לְהַקְלֵל: (מה) כֵּן מְשַׁמַּע מִמְגוֹן אַבְרָהָם, וּבְאֵלֵיהָ רַבָּה מַקַּל בְּכָל עוֹנִי: (מו) הַגִּרְוִי, וְכֵן תְּכַנְּנוּ לְעִיל בְּסִימָן שֵׁם בְּמִשְׁנַת בְּרוּרָה סְעִיף-קֶטֶן פּב: (מז) וְכֵן מְשַׁמַּע כְּפִי חֲמִיר לְעִיל סִימָן שֵׁם סְעִיף יֵשׁ שְׂדְּכַרְיִי נּוֹבְעִים מְכַרְיִי הַרְמַכְּסִים, הוּא קָבֵב שֵׁם לְהַרְאָה הַעֲצֵם מְכַרְיִי שְׂאִינוּ כְּלִי, וְדְכַרְיִי הַרְמַכְּסִים נּוֹבְעִים מִמֵּה שְׂבָבֵת בְּחַדוּשֵׁי הַרְשָׁבִיא עוֹרְבִין דְּף עוּ וּבִיצָה דְּף ט כְּשֵׁם הַרְבִּי הַנְּאִיל וְהַרְאָבִי, וְעֵין בְּפֶרַק בּוּ מִהַלְכוֹת שְׂבָבֵת הַלְכָה א וּבְמַסְפִּיר שֵׁם: (מח) וְכַתְּבֵי לְיָשֵׁב בְּנֵה קִשִׁית הַחוּסְפוֹת, אַכְּן קִשָּׁה, שְׂהַרִי הַגִּרְוִי הוֹצִיא דְכַרְיִי מִלְשׁוֹן הַרְשָׁבִיא בְּעִבְרוֹת־הַקֶּשֶׁף, וְהַרְשָׁבִיא גַּפְּהָ מְקַשָּׁה קִשִׁית הַחוּסְפוֹת, עֵין בְּחַדוּשֵׁי לְצוּרִיבִין וּבִיצָה, וְעַל-פְּרִיחֵף דְּמִמְלִיאָ אֶפְלוּ לְטֻלְטֵל עֲלֵמָא אֶסוּר שְׂמָא יֵאמְרוּ שְׂמַטְלֵלוּ כְּפִי לְתַקַּן כְּפִי, וְצְרִיף עֵינֵין: (מט) פּוּסְקִים: (נ) וְכַאֲוָה רַבָּה מְסַמְפַּק לְעֵינֵין יוֹם-טוֹב, עֵין שֵׁם: (נא) הַרְשָׁבִיא בְּעִבְרוֹת־הַקֶּשֶׁף, וְכֵן הוּא דְעַת הַטוּר בְּסִימָן זֶה, וְכֵן מְשַׁמַּע דְּעַת זֵם שֵׁם שְׂלֵמָה, עֵין שֵׁם בְּסִימָן יוּ: (נב) מְבַרָּא: (נא) וְאֶפְלוּ בְּטֻלְטוּל אֶסוּר לְרַעְיָה זוּ [פּוּסְקִים]: (נד) לְחֵם מְשַׁנָּה:

הלכות יום טוב סימן תקה

(לה) אם היא (לו) תבנא סריא (פרוש, סרוחה) (לז) ואת בה קוצים, שעומד (ח) לתסקה: (ח) (לה) *ינוטלים
עצים (ט) (לט) הסמוכים לרפי הסקה ומסיקין בהם: הגה *והוא היין (מ) אם *ורק (י) תבילות על הסקה

באר היטב

אחר שנגמר הדפן עם סבכה אעפ"י שסמך לעבותה, אבל אם
סמך בתחלה צשיקה כדי לעבותה או לתוקה, אסור לשלן.
פוסקים. ועין ש"י: (י) תבילות. אבל עצים המנחים על הסקה

דעת ה"ב"י ופ"ח דבריהם שמתה לכ"ע אסור: (ס) לתסקה. ואם
הוא לה, אסור; ורקן שעומד למאכל בהקה או לשאר משמיל ואין
מנה באוצר, שרי להסיקו, מ"א, ע"ש: (ט) הסמוכים. ודוקא שסמך

משנה ברורה

המספר דלפעמים יש להחיר להסקה אף דברים שהכניסם לאוצר,
כגון חבן שהכניסם לאוצר ועשאו צרמה ונתקלקלו. שאינם ראויים
כעת למאכל בהמה. מותר לי להסיק בהם, אף דמתחלה אקצי אותם
מדעתו. (נה) מפל מקום משעה שנתקלקלו עומדין להסקה בכל יום
אפלו בלי הזמנה מבעוד יום: (נא) אם היא יכו'. ורקן שלא
הכניסם לאוצר להשתמש בהן לצמח זמן, (נד) מפר להסיק בהן
אפלו יפה, אפלו עומד להציל להקמתו או לעשות בהן שאר
משמיל, דאין שם מקצה עליהן: (לו) תבנא סריא. הינו פשהוא
מסכה קאור, (מ) דאפלו על-ידי פרוץ לא חזיא להקמה. וקבב
הש"י. דאפלו הכי אסור לקשור אותם לעשותן תבילות תבילות
כדרך שעושין להסקה, אלא-אם-כן היו קשורין מערב-יוס-טוב.
וכן זה כשהתבן הוא יבש, אבל אם התבן הוא לת, אינו רשאי
להסיק בה אף דחזי להסק גודל ומ"א, ובחמ"ד מש"ה מפקפק בה,
עין ש"ם: (לז) ואת בה קוצים. דאי לאו הכי חזי (מ) התבן לגבול
בהם טיט ולא בטל שם מקצה מניה. ודע, דכל זה הסעיף הוא רק
כפי דעת המספר לעיל בסימן חצה דמקצה אסור ביוס-טוב,
(מ) אבל לדעת הש"מ מירין שהובא שם בהג"ה, מותר להקמק
ביוס-טוב, בין בהבן ובין בעצים, אפלו הכניסן לאוצר, ודמ"א
שלא היתה כאן סמך אדלעיל: (ח) (לה) נוטלים וכו'. זה הסעיף
מז"י (ס) בספק דעלמא תעשויה לצל. (סא) אבל הוא היין בסכת
התבן, ובמבאר לקמן סימן תרלח ע"פ א פתג"ה: (לט) הסמוכים
וכו'. ורצה לומר, דעצים של סכה עצמן או סכה שלה, בודאי
אסור לשלן לצרף קנרת' (סב) מטעם סחיבת בנין, ורק קנים שסמך
סביבות הדפנות, בינן שלא נארגו עם הדפן לא בטלי לגבה
(סג) ואין בהם משום קנרתה, ומשום מקצה גס-רין לא נאסרו.
(סד) דדעתה עלתה מנהמול אם יצטרף להם, שחרי אינו סתור
אקלו בזה, (סה) ויגדו בשאינם קבועים ויחזקו בהקדמ. ונתבאר
בפוסקים, דכל זה בשלא הסמיך הקנים כדי לעבות את דפני הסכה
שיקרו חזקים, אבל בשהסמיך להדיא (סו) כדי לעבותה, אף-על-פי
שלא נסבכו עם הדפן וקנימי באפי נפשיהו אפלו הכי מתבטלי לרפן
ואסור לקח מהם, (סא) ואפלו העמידן אחר ששכרו עמיד הדפן,
גס-רין מתבטלי אגב הדפן: (מ) אם ורק תבילות. הינו קנים
שלא תבילות, אפלו בשיאנו אגוד גס-רין לא מתבטלי, והלוקח דש"ם אינו אלא

באר הגולה

* נוטלים עצים הסמוכים. עין משנה ברורה דמסקה עצמה אסור, ואפלו
נקלה ביוס-טוב גס-רין אסור משום מקצה. ואם טהני תנאי לקה שנקלה: (א) לא
נתבאר דבריהם סמכר וסמ"א, ועין פתג"ד אבדקם שורסק בזה, ובמס' הירוש' ובה
הישג עליו וכתב דמסמו עצמם על הא דכתבו לעיל בסימן רעט ע"פ (א), והוא
היין פא, דתנאיהו מקצה תממת אסור הם, ואם-כן להסמך שפסק שם דטהני
תנאי, הוא היין תנאי. אגמס יש עוד דעות בין הראשונים: יש אומרים דוקא
ברעיה ששל-על-פניו לנפילה ולהסק מיני אלא שיוס-טוב מעכבתו, וכפי הא
טהני תנאי, אגמס בקריאה לא טהני תנאי לרבי יהודה בסקצה תממת אסור, וזו
היא דעת התוספות בפרק כ"ה ב"ה מד צמור א דבור המתחיל "שכר" ודף
מה דבור המתחיל "אמי", וכן כתב הרשב"א (בתרוש"י ובגבורה הקדש) והרא"ה
ובס"א, וכן הוא גס-רין דעת המאור דבב"ב לא טהני תנאי (א), ודעת הרמב"ם
והר"ן דטהני תנאי אפלו בקריאה, כמו שקבב הבית-יוסף, וכן הוא גס-רין דעת
העשור, ומסמכא לתלך דלא טהני תנאי בבב"ב, דרביס קנרת, ובקנרת פ"ש
דעות דסב"א להו דאפלו ברעיה לא טהני תנאי נתימסות בבב"ב דף ל עמוד ב
דבור המתחיל "צמר וגם הרבנים לדעת הבית-יוסף, ואף דמדברי הבית-יוסף
משמע דסב"א לה לתלך דטהני תנאי אפלו בקריאה, הוא מביי שלא ראה כל
הראשונים הנ"ל. ובקטטרס אחרון להג"ה חדש דסכה רעוזה לעולה הינו לה
ג"ה, דמעקרא סכה והשתא עצים, ובגולר לא שייך תנאי דמכל מקום תני לה
ג"ה, ואם-כן לקא דאסור גולר ביוס-טוב לא טהני תנאי אף ברעיה, עין ש"ם
שהאר"י בזה. ודע דמ"א בסימן רעט דכתב דמנהגו כהפוסקים דלא טהני
תנאי קנרת, ואין נפקא מנה ג"ה (סח) שכתבו למש"ה רק לענין עצים היין:
* והוא היין אם וכו'. עין בבית-יוסף שכתב, דמהשמית הרבנים דין זה
דדוא נובע מתרעו דרב מצנאי, שמע מנה דסב"א לה דפליג אדמשמאל ופסק
פשוטא, ויס: אבל הר"י והרא"ש שכתבוי זה, שמע מנה דסב"א להו דלא
פליגי אהר"י, ומשמע דדעתו למסך מן להקנה, פדכ"ו בכל מקום לפסק כתרונה
לגבי חר, ודאי באור התרא שכתב, דמהשמית השלחן-ערוך זה, משמע
דסב"א לה לתלך דלא קרב משנאי, אבל בבית-יוסף לא משמע כן (ואקשר
דסב"א לה חנה נתי רבוא ש"י, וכן דהעמית זה מטר כל-שכן בזה), ואין
שהוא, לדינא בודאי יש לפסק כהרמ"א, שכן הוא גס-רין דעת הרשב"א בעבודת-
הקדש ובמאירי, עין ש"ם: * ורק תבילות. עין משנה ברורה דבזה אם לא היו
תבילות, מתבטל אגב סכה, והוא מבאר בהדיא בסוגין. ובמבאר פתח-ש"י
הרשב"א, דאם חשב לתדאי שלא לשם סכה רק להצניעם, לא מתבטלי ושרי
לקח מהם, והוא מפרש מן פנת תרוש"מי כמה שכתב ויהא שפ"ה לעבותה,
עין ש"ם, ודרייה תרוש"מי אסכה קאי: אכן לא-כן פרש האור זרוע, אלא
דאדמון דתפנות קאי, עין ש"ם שהוכיח דלא קאי אסכה, ולכאורה פליג האור
זרוע אה רשב"א, ובספר שלא תבילות על-כרחי מתבטלי ומתערב עם שאר
סכה אפלו היימן להצניע, ואפשר דלא פליגי, ולכלי עלמא אם מתבון לתדאי
להעבות, אפלו כמון דלפן מתבטל אגב דפן, ולהפך גם פסקר אם מתבון לתדאי

שער הציון

(נג) ותינו כשנתקללל ונכרז וגם שנתערב בו קוצים קום יוס-טוב, דאם לא-כן הרי כבר נעשה סקצה בין-השקשות (הגרי"ז): (נו) קנרת אבדקם ושי"א:
(נא) סדר-מש"ה ומתעורר השקל בשם התוספות, וכן כתב רש"י בשפת קניי צמוד ב: (נב) ודע, דהרמב"ם לא נזכר כי אם התנאי שיש בו קוצים, וסמ"ו,
דמפ"א תו לא תנאי להקמה, ושאר פוסקים הצריכו שני התנאים, וכתב החפ"ד משה רעעמס, שיש הרבה חיות שאין מקוים מיד להם, פדאמרין חל"ח דף
כג עמוד ב' ב' קלה היתמא דתנאי קוצי אכלי: (נא) מוכח בגמרא, וכן כתב ה"ם של שלמה: (ס) פוסקים: (סא) אף דבית-יוסף מסתפק בזה דעת הש"י
להחיר לענין עצים הסמוכים, סתמתי להקל דעת הרמ"א לקמן בסימן תרלח, דכן הוא גס-רין דעת ה"ם של שלמה ותמנן אבדקם שם להקל בשלא תבנן
לעבותה, עין ש"ם, וכן משמע דישן הנאירי בשבת דף מה, עין ש"ם, וכן הוציא רבה שם פתב דלא תהירא לה דברי הש"י ששחל בזה בין תבילות על הסכה
בין עצים הסמוכים לדפני הסכה: (סב) פוסקים: (סג) ולא-כן סחיבת הקנים מצד עצמן אף שהם סביב כל הדפנות אי אפשר, בינן שאין עבתים וארונים
סקה-יה: (ד) ש"י שבת מ"ה: (סד) פשוט, דאם לא-כן הרי לה כחומר קבנים דלכלי עלמא אסור משום מקצה: (סא) אור זרוע בשם
תרוש"מי דאמר בשם שמואל בשו"ע לעבות אסור, ובפרש האור זרוע דאסמכין לרפנות קאי וכשישתה בבבלי, ועל זה סמלך בין מתבון להעבות, והובא
בבית-יוסף, וקצין דכריו פתב בפאירי לענין סכה באסודקתא דלא מתבטל, מכל מקום אם פנו להתיק כדי לעבות סכה אסור, ומסתבא דהיא היא. ועין גם
של שלמה שדעתו היינו אם העמיד הקנים להקל הכחל שלא יפליה רוח גס-רין מתבטל אגב דפן, ולא שרי אלא בהעמידן שם להצניע. ותגרו' פתב
דאם העמידן רק כדי לסיף פתל לא מבטל להו וסכר כשאצטרף להסק אפח אוחס', ודוקא כדי להעבות פתל בעינו, ונסמך מדברי הש"י כמה שכתב לתרין
הטור מה שחזקו 'תבילות קשורות' ואגמס לפי מה שחזקו במאמר-פרדיקא קצמור עסקי הרא"ש דהעמך דבריהם הפית-יוסף ותו אין מקום להחיר הש"י, אם
כן אין ראיה: (ס) ש"י, וכן נוטה דעת הגאון רבה, וכן הסכים הג"י ובפשוט דברי האור זרוע, ושלם פתג"ד אבדקם בשם מהרש"ל:

הַלְבוּת יוֹם טוֹב בְּיָמֵי תְקִיָּה

ביאורים ומוספים

השמשות, שאינו יכול להתנות שאינו בודל ממנו בבין השמשות, שכיון שהוא דולק בזמן זה על כרחו אסור לו לטלטלו, ולדבריהם צריך לומר שהתנאי המדובר כאן הוא שמתנה שיטלטל את העצים משתיפול הסוכה, וכמו שמובא בשרע שם (ס"ד) לענין נר, שיכול להתנות עליו שיטלטלנו משיכבה. מאידך, המשניב (שם) כתב שמדברי הגרי"א משמע שמועיל גם תנאי של אינו בודל, ושכן שיטת הר"ף. ולדעה זו אפשר לומר שגם כאן מדובר שמתנה שאינו בודל מהעצים כל בין השמשות [ומי"מ גם לדעתם פשוט ששייך תנאי שיטלטל את הנר משיכבה, וכן באן תנאי שיטלטל את העצים משתיפול הסוכה].

48) דעת המג"א, שמוכך שהשו"ע לא הזכיר שיועיל תנאי להתיר להשתמש בעצי סוכה בריאה שנפלה או לכל הפחות בעצי סוכה רעועה שנפלה, יש ללמוד שדעתו שבמוקצה מחמת איסור לא רועה תנאי בין בסוכה בריאה ואפילו בסוכה רעועה, ואף על פי שלגבי נר שכבה בשבת פסק השו"ע לעיל (סי' רע"ט ס"ד) שמועיל תנאי לטלטל את הנר, מדחק המג"א לחלק שמצוי יותר שנוי יכבה מאשר שסוכה רעועה תיפול, ולכן רק בו מועיל תנאי, והמטה יהודה השיג עליו שאין צריך להידחק כך, ואדרבה יש להשוות את דין נר שכבה לדין סוכה שנפלה, ומה שלא הזכיר כאן השו"ע שמועיל תנאי [הן ברעועה ואף בבריאה], הוא משום שסמך על מה שכבר כתב שמועיל תנאי בנר שכבה.

[ביה"ל שם]

דעת המאור דבבריאה לא מקני תנאי (49) וכו', ודעת רמ"א בסיני רע"ט דקמ"ב דמקני תנאי דלא מקני תנאי בנר, אין נפקא מינה בכל (49).

49) והטעם שלדעת המאור ברעועה מועיל תנאי, כתב המג"א (סי' יג) בשמו שאין בסתירת סוכה רעועה איסור תורה, ורק לכתחילה אסור לסותרה משום שנראה כסותר אהל. והבית מאיר (סי' תרל"ח) תמה עליו, שהרי גם בסתירת סוכה בריאה אין איסור תורה, כיון שאינו סותר על מנת לבנות, וכדי לבאר את דבריו חידש הבית מאיר, שהסותר שלא על מנת לבנות אף על פי שאינו חייב מן התורה, מ"מ עובר על איסור תורה, וכמו חצי שיעור שאסור מן התורה אף על פי שלא חייבים על כך, ובשו"ת שבט הלוי (ח"ו סי' נח אות ד-ה) כתב שדברי הבית מאיר הם חידוש גדול וצ"ע, שהרי הפטור של סותר שלא על מנת לבנות הינו מחמת שהוא מקלקל, ומקלקל אינו אסור אלא מדרבנן [והביא שם סברא אחרת בשם הר"ן לחלק בין סתירת סוכה רעועה שמצד המלאכה עצמה אין בסתירה זו איסור תורה, לבין סתירת סוכה בריאה שמצד עצם המלאכה יש כאן מלאכה מן התורה, אלא שרק מחשבת העושה שאינו סותר על מנת לבנות, נרמית שמעשה זה יהיה מותר מן התורה, ובבזה איסור דרבנן יש מקום להחמיר ככל איסורי תורה].

50) אמנם, כתב הרמ"א לעיל (סי' רע"ט ס"ד) שאף על פי שמנהיגו כהפוסקים שלא מועיל תנאי, מי"מ על ידי אינו יהודי מותר לטלטל את הנר שהתנה עליו [ואם בן לכאורה יש נפקא מינא בכל מה שדן הביה"ל לענין לטלטל על ידי אינו יהודי].

ודעת החזו"א (א"ח סי' מט ס"ק ה) שלהלכה יש לחלק בין סוכה בריאה שלא מועיל בה תנאי, לבין סוכה רעועה שמועיל בה תנאי [כיון שיש לצרף את דעת הפוסקים שהובאו ברמ"א לעיל (סי' תצה ס"ד) שאף ביום טוב קיימא לן כרבי שמעון דאין מוקצה].

[משניב ס"ק לד]

מפ"ל מקום משעיה שנתקלקלו עומדין להפקה בכל יום אפילו בלי תקנה מקבוע יום (43).

43) והתוס' (ביצה ל, א ד"ה התם) ביארו הלכה זו, שכבר מתחילה כשהקצה דעתו מלהשתמש בהם לא היתה כוונתו אלא להקצותם כשהם במצב טוב הראוי למאכל בהמה, אולם כשהם במצב סרוח שלא ראוי למאכל בהמה, לא הקצה דעתו מהם. והוסיף הקובץ שיעורים (ביצה אות טג) שמדברי התוס' ניתן ללמוד שאיסור מוקצה אינו נובע מחמת חוסר הכנה, אלא מחמת הסחת הדעת, שהרי גם לפי דברי התוס' למעשה לא היתה דעתו להשתמש עם התבן כ'תיבנא טריא', ומדוע שהתבן לא יהיה מוקצה, אלא מכאן יש להוכיח שהסיבה למוקצה היא הסחת הרעת ולא חוסר ההכנה, וכיון שהוא הסיבה דעתו רק מתבן טוב ולא מתבן סרוח, אין התבן הסרוח מוקצה.

[שעה"צ ס"ק נח]

דאמרין ח"ו דף מג עמוד ב' ע"ה הו"מ קניא קוצי אקלי"א (44).

44) טעם נוסף לכך שעירוב הקוצים לבדו עדיין אינו מותר את התבן להסקה, ביאר הגרי"ש אלישיב (הערות ביצה ל, א עמ' של"ד) כיון שאפשר לברור את הקוצים קודם שיתן לבהמתו לאכול מהתבן, אך ב'תיבנא טריא' שכבר לא עומד לאכילת בהמה מחמת סרוחו, אין דרך לברור קוצים לצורך עשיית טיט, ולכן מעתה עומד התבן להסקה בלבד.

[שעה"צ ס"ק סה]

פשוט, דאם לא ירכין הוי לה כחופר גמא"א (45), גם הוי לה כחזיה בידים דלכלי צ'קא אסור משום מקצה (46).

45) ולענין הוצאת סכין התחובה בכותל, כתב במשניב לעיל (סי' שיד ס"ק יא) שמועיקר הדין אם אינו מתכוין לעשות גומא, דעת המג"א והגרי"א שמוותר להוציאה אף כשעושה גומא בכותל, שכיון שאינו צריך לגומא הרי זו 'מלאכה שאינה צריכה לגופה', ואף שהוא 'פסיק רישא' שבדוצאת הסכין תיעשה גומא, בכל זאת יש להקל כיון שהוא גם מקלקל וגם עושה זאת כלאחר יד, ושלא כדעת השו"ע שם שאסר להוציא את הסכין משום עשיית הגומא, אלא שמי"מ העולם נהנו בזה איסור.

46) אך לענין אוכלים, כתב השו"ע לעיל (סי' שי ס"ב) שאינם נהפכים להיות מוקצה אלא אם כן גם רחאם בידים וגם לא חוז, ולכן אם זרע היטים בקרקע [ועדיין לא השרישו] או שנתן ביצים תחת התרנגולת, אף על גב שרחאן בידים, אינן מוקצה כיון שעדיין ראיות לאכילה.

[ביה"ל ד"ה נוטלים עינים]

ואם מקני תנאי לסקה שנתקלה (47) וכו', וכתב דסקי"מ עצמם על הא דקתבו לעיל בסיני רע"ט סעיף ד' (48).

47) במהות תנאי זה, האם מתנה שאינו בודל מעצי הסוכה כל בין השמשות, או שמתנה שיטלטל את העצים משתיפול הסוכה, מצינו דעות בפוסקים, הרמ"א לקמן (סי' תרל"ח ס"א, ראה משניב שם ס"ק ה) כתב לענין איסור ההנאה שחל על עצי סוכה של מצוה, שאם יתנה שאינו בודל מעצי הסוכה כל בין השמשות, אין בכך כלום, כיון שעל כרחו הוא בודל מהם משום איסור סתירה, וכן הביא המשניב לעיל (סי' רע"ט ס"ק יב) בשם המג"א לענין נר הדולק בין

